

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 11.10.2005
KOM(2005) 479 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATO TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI BEI
EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI PROJEKTAS**

dėl muitinių atsako į naujausias padirbinėjimo ir piratavimo tendencijas

TURINYS

1.	ĮVADAS	3
2.	ĮVERTINIMAS – AUGANTI PROBLEMA	4
2.1.	Muitinių konfiskuotos prekės liudija apie įvairialypės problemos augimą	4
2.2.	Labai išaugusios prekybos padirbiniais priežastys	5
2.3.	Nauji pavojai	6
3.	REKOMENDACIJOS – VEIKSMŲ PLANAS VEIKSMINGAM MUITINIŲ ATSAKUI Į PADIRBINĖJIMĄ IR PIRATAVIMĄ UŽTIKRINTI	6
3.1.	Apsaugos didinimas Bendrijos lygiu	7
3.1.1.	Teisės aktai.....	7
3.1.2.	Veiklos rezultatų gerinimas.....	8
3.2.	Muitinių ir ūkio subjektų partnerystės gerinimas.....	11
3.3.	Tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimas	12
4.	IŠVADA	16

1. ĮVADAS

Pramoninė padirbinių gamyba **kelia vis didesnę pavojų ES piliečių sveikatai bei saugumui, jų darbo vietoms, Bendrijos konkurencingumui, prekybai ir investicijoms į mokslinius tyrimus ir naujoves.**

Šiame komunikate pateikiamas esamos padėties įvertinimas, paremtas ES muitinių pastarojo laikotarpio patirties analize, siekiant sustabdyti padirbinių srautą tarptautinėje prekyboje. Jame taip pat pateikiamos kelios konkrečios iniciatyvos, kurios sudaro veiksmų planą kovos su padirbinėjimu politikos ir teisės aktų įgyvendinimui gerinti, visų pirma pasitelkiant muitinių vykdomus veiksmus.

Komunikate išsamiai aprašomas šios prekybos augimas, o tą paliudija, kad laikotarpiu nuo 1998 m. iki 2004 m. ES muitinių **konfiskuotų padirbinių kiekis išaugo 1000 %**. **Per metus konfiskuojama per 100 mln. tokių gaminių¹**, tačiau tai tik padirbinių ledkalnio viršūnė. Be to, kad prekyba padirbiniais turi įtakos darbo vietų skaičiui, sveikatai, saugumui ir konkurencingumui, didžioji šių prekių dalis parduodama juodojoje rinkoje, o tai reiškia kad prarandama nemažai mokesčių įplaukų. Dėl padirbinių pramonės atsiranda nelegalus darbas ir žinoma, kad ji susijusi su neteisėta imigracija bei tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu.

Vienas iš labiausiai nerimą keliančių šio reiškinio aspektų – padidėjusi **rizika, su kuria susiduria ES piliečiai dėl augančio pavojingų padirbtų prekių, pvz., vaistų, automobilių dalių ir maisto produktų, skaičiaus**. Remiantis tyrimų duomenimis, prieš 20 metų 7 iš 10 firmų, nukentėjusių nuo padirbinėjimo, buvo prabangos gaminių sektoriuje. **2004 m. Bendrijos pasienyje konfiskuota per 4,4 mln. padirbtų maisto produktų ir alkoholinių gėrimų** (per praėjusius metus šis skaičius išaugo 196 %), o muitinių konfiskuotos prabangos prekės sudarė kiek mažiau nei 2 %.

Siekiant žymiai sumažinti pasaulinę prekybą piratinėmis ir padirbtomis prekėmis bei kovoti su tarptautiniais susijusiais su šia prekyba tinklais, reikalinga imtis atsakomųjų priemonių nacionaliniu, bendrijos ir tarptautiniu lygiu.

Buvo priimtos kelios Bendrijos teisinės priemonės, tai pat jau vykdomos kitos atitinkamos iniciatyvos bei taikomos naujovės kovojant su padirbinėjimu ir piratavimu.

Svarbiausios priemonės muitinės srityje yra 2003 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1383/2003² dėl muitinės veiksmų, atliekamų su prekėmis, kurios, kaip įtariama, pagamintos pažeidžiant tam tikras intelektinės nuosavybės teises, ir priemonių, kurių turi būti imamasi prekių atžvilgiu nustatius, kad jos pagamintos pažeidžiant tokias teises, ir jį įgyvendinantis reglamentas–2004 m. spalio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1891/2004³.

Vidaus rinkos srityje egzistuoja 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB⁴ dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (vadinama įgyvendinimo

¹ Apskaičiuota, kad per metus ES muitinės konfiskuoja padirbinių, kurių vertė siekia nuo 1 iki 2 mlrd. EUR.

² OL L 196, 2003.8.2.

³ OL L 328, 2004.10.30.

⁴ OL L 195, 2004.6.2.

direktyva) ir neseniai priimti Komisijos pasiūlymai, kuriais siekiama stiprinti baudžiamąsias priemones kovai su padirbinėjimu⁵. 2004 m. lapkričio mėn. Komisija taip pat priėmė Intelektinės nuosavybės teisių (INT) vykdymo trečiosiose šalyse strategiją.⁶

Tačiau kaip aiškinama tolesniame 3 skyriuje, dar neišnaudotos visos galimybės siekiant sustiprinti kovą su padirbinėjimu ir piratavimu muitinių veiklos srityje.

2. ĮVERTINIMAS – AUGANTI PROBLEMA

2.1. Muitinių konfiskuotos prekės liudija apie įvairialypės problemos augimą

2003 m. Davose, Šveicarijoje, pasaulio verslo lyderiai ir vyriausybių atstovai paragino „*dėti didžiules pastangas visame pasaulyje siekiant kovoti su padirbinėjimu, kuris, remiantis dabartiniais apskaičiavimais, per metus siekia per 450 mlrd. dolerių*“. Buvo laikoma, jog svarbiausia yra gerinti sienų kontrolę.

Dar 1998 m., remiantis EBPO tyrimais, padirbtos prekės sudarė nuo 5 iki 7 % pasaulio prekybos. Tais pačiais metais muitinių administracijos prie ES išorės sienų konfiskavo apie 10 mln. padirbtų ir piratinių prekių. 2004 m. ES muitinės konfiskavo per 103 mln. padirbtų prekių – 1000 % daugiau.

Nors tikrojo padirbinėjimo reiškinio masto tiksliai neįmanoma apskaičiuoti, išsamūs ES muitinių statistiniai duomenys apie konfiskuotus padirbinius sudaro galimybę stebėti šiame sektoriuje vykstančius pokyčius. Pagal 2004 m. spalio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1891/2004 valstybių narių muitinių administracijų Komisijai siunčiamos ataskaitos apie Bendrijos pasienyje perimtus padirbinius leidžia gana tiksliai nustatyti besikeičiančius padirbinėjimo ir piratavimo tarptautinėje prekyboje modelius.

Reikėtų pažymėti, kad toliau pateikiamas šios problemos pobūdžio ir masto įvertinimas sudaro Komisijos metinę ataskaitą, numatytą Tarybos reglamento (EB) Nr. 1383/2003 23 straipsnyje.

1 priede pateikiama bendrų pastarųjų metų skaičių lyginamoji santrauka. Santraukoje pateikiamas tiek sustabdytų gaminių kiekis, tiek muitinių įvykdytų sulaikymų skaičius⁷.

Išsami ES muitinių per praėjusius 5 metus konfiskuotų prekių statistinių duomenų analizė rodo, jog įvyko:

Kiekybiniai pokyčiai:

- **Konfiskuot prekių kiekis** per minėtą laikotarpį **išaugo 1000 %**.
- Muitinės konfiskuoja per **100 mln. gaminių** per metus
- Daugiausia tokių gaminių pagaminama **Azijos regione, visų pirma Kinijoje**.

⁵ Žr. KOM(2005) 276, „Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl baudžiamųjų priemonių siekiant užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą pasiūlymas“ ir „Tarybos pamatinio sprendimo dėl bausmių sistemos stiprinimo kovojant su intelektinės nuosavybės pažeidimais pasiūlymas“.

⁶ OL C129, 2005.5.26, p. 3.

⁷ Išsamūs duomenys pateikiami Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato tinklalapyje.

- Nuo 2003 iki 2004 m. susijusių su padirbiniais muitinių sulaikymų skaičius išaugo daugiau nei dvigubai ir pasiekė 22 000 sulaikymų per metus.
- Daugėja problemų, kadangi **reikia aplinkai nekenksmingu būdu sunaikinti** didelius konfiskuotų prekių kiekius.

Kokybiniai pokyčiai

- Labai padaugėjo padirbtų prekių, kurios **yra pavojingos sveikatai ir saugumui**.
- Didžiąją dalį konfiskuotų prekių sudaro ne prabangos prekės, o **namų apyvokos reikmenys**.
- Augantis **sudėtingų aukštųjų technologijų gaminių** skaičius
- Gamyba pasiekė pramoninės **gamybos mastą**
- Dažnai aukštos kokybės padirbinių neįmanoma atpažinti neturint techninių žinių

2004 m., be įprastinių muitinių sulaikomų prekių (pvz., prabangos gaminių, cigarečių, DVD ir kompaktinių diskų, tekstilės prekių ir kt.), ES pasienio muitinėse buvo konfiskuota padirbto mineralinio vandens, džemo, mobiliųjų telefonų, kavos, obuolių, veido kremų, gelių, automobilių dalių, skalbimo miltelių, vaistų, skustuvų, dantų pastos bei šepetėlių ir kt.

Pastaruoju metu šių padirbinių kokybė yra tokia gera – kopijos gali turėti papildomas apsaugines hologramas, geresnes pakuotes ir kt., nei originalių gaminių, kad muitinės įstaigoms ir net patiems teisų turėtojams yra vis sunkiau atskirti tikrą gaminį nuo padirbto.

2.2. Labai išaugusios prekybos padirbiniais priežastys

Šio staigaus augimo priežastys daugiausia siejamos su **dideliu pelnu ir palyginti nedidele rizika**, ypač atsižvelgiant į kai kuriose šalyse taikomas sankcijas, bei su apskritai visame pasaulyje augančiu pramoniniu pajėgumu gaminti labai kokybiškas prekes.

Geras pavyzdys – padirbti DVD diskai: pelnas yra didesnis nei už lygiavertį lengvų narkotikų svorį, o sulaikymo atveju taikomos daug mažesnės sankcijos. Kitas geras pavyzdys – cigaretės: jei padirbinėtojas sugeba įtalpinti viename iš dešimties konteinerių padirbtų cigarečių siuntą, iš šios investicijos jis vis tiek gerai uždirbs. Tokio masto padirbinėjimas taip pat atveria galimybę nusikaltėliams pasinaudoti reikalingomis jų nelegalių pajamų plovimo priemonėmis.

Kai kuriose šalyse (ypač Kinijoje) augantis sudėtingos pramoninės gamybos pajėgumas atvėrė klastočių pramonei plačias galimybes. Konfiskuotos padirbtos kompiuterių dalys, rašalinių spausdintuvų kasetės, mobilieji telefonai ir automobilių dalys rodo, jog didėja galimybės padirbti bet kokias prekes.

Net jei šalys ėmėsi priemonių (pvz., priėmė naujus teisės aktus) užkirsti kelią gamybai, jos pačios susiduria su sunkumais kontroliuojant pramonės šakas, kurios gali greitai pakeisti gamybą, ir kuriose galimos spragos, susijusios su teisės aktų įgyvendinimu vietos lygiu.

Šias tendencijas sustiprino **augantis organizuotų nusikaltėlių suinteresuotumas gauti šio didelio pelno dalį**. Prekių siuntose dažnai būna ne tik padirbti gaminiai, bet ir kitos neteisėtos prekės, pvz., neteisėti narkotikai. Su padirbinėjimu buvo susijusios ir teroristų grupuotės.

2.3. Nauji pavojai

Apie padirbinėjimą ir piratavimą dažnai atsiliepiama kaip apie **grėsmę investicijoms ir darbo vietoms** mūsų žiniomis grįstoje ekonomikoje bei kaip apie žalą daugelio šalių kultūriniam paveldui.

Tačiau dėl augančios pramoninės gamybos, kurią vykdo nesąžiningi asmenys, dabar mes susiduriame su **rimtais visuomenės sveikatos ir saugumo pavojais**.

Pastaruoju metu tarp muitinių sulaikytų, dažniausiai pakeliui į mažiausiai išsivysčiusius regionus, pavojingų prekių pasitaiko padirbtų vaistų. Konfiskuoti maisto produktai, skalbimo milteliai, nesaugūs žaislai taip pat rodo, jog reikia sugriežtinti atsakomąsias priemones ir užtikrinti veiksmingą teisės aktų įgyvendinimą.

Augant pramonei padirbinių gamybai taip pat didėja rizika, kad tiek gaminančiųjų, tiek vartojančiųjų šalių vyriausybės patirs didelius mokestinius praradimus, kadangi padirbinėtojai veikia dažniausiai tik ten, kur egzistuoja šešėlinė ekonomika. Remiantis įmonių apskaičiavimais, vien tik Jungtinėje Karalystėje dėl padirbtų gaminių per metus prarasta PVM suma siekia 2,5 mlrd. EUR.

Kai kurie muitinių sulaikyti padirbiniai kelia kitokį rimtą pavojų visuomenei: pavyzdžiui, suklastoti arba neužpildyti pasai, asmens tapatybės kortelės, santuokos liudijimai, vairuotojo pažymėjimai ir kt., kuriuos galima panaudoti neteisėtai imigracijai arba kurie kelia grėsmę saugumui.

Vis didesnį susirūpinimą kelia perkrovimas, kadangi sukčiautojai pažeidžia maršrutus, siekdami nuslėpti prekių kilmę. Šalys, kurios paprastai muitinių būdavo laikomos nedidelės rizikos šalimis, pvz., Japonija ir JAV, dėl padirbinių tranzito ir perkrovimo tampa padidintos rizikos šalimis. 2004 m. konfiskuota siunta parodė, kad iš JAV į Bendriją buvo įvežti padirbti automobilių mechanizmai, nors iš tikrųjų šios prekės buvo pagamintos Kinijoje. Tai pat pasitaikė atvejų, kai pačioje pati Bendrija buvo panaudoti bandant nuslėpti prekių kilmę (pvz., padirbti vaistai iš Azijos gabenami į Afriką per ES).

Vis daugiau problemų sukelia prekyba internetu. Per 30 % visų 2004 m. muitinių konfiskuotų pašto siuntų buvo susijusios su internetu. Tik nedidelę dalį tokių siuntų galima sunaikinti taikant paprastas ir nebrangias prekių sunaikinimo procedūras, kurios leidžiamos pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1383/2003 11 straipsnį, kuris įgauna vis didesnę svarbą.

3. REKOMENDACIJOS – VEIKSMŲ PLANAS VEIKSMINGAM MUITINIŲ ATSAKUI Į PADIRBINĖJIMĄ IR PIRATAVIMĄ UŽTIKRINTI

Siekiant sustabdyti tarptautinį padirbtų prekių judėjimą svarbiausias vaidmuo tenka muitinėms, nes jos konfiskuoja apie 70 % visų pasaulyje pagamintų padirbtų gaminių. Muitinė taip pat yra vienintelė teisės normų vykdymo institucija, kuriai pagal Pasaulio Prekybos Organizacijos susitarimą dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba, (TRIPS) pavesta speciali misija.

Tačiau, neatsižvelgiant į tai, aišku, kad muitinės gali nuveikti daugiau. Norint kontroliuoti problemą, reikalingas ilgalaikiškesnis ir visapusiškesnis požiūris. Visų pirma reikia svarstyti galimybę ne tik konfiskuoti, bet ir vykdyti tyrimus, siekiant sustabdyti padirbtų prekių gamybą, platinimą ir pardavimą. Reikia stiprinti bendradarbiavimą su kitais subjektais. Nors šiame komunikate labiausia pabrėžiamas operatyvinis bendradarbiavimas, ypač su ūkio subjektais ir muitinės įstaigomis trečiosiose šalyse, taip pat svarbu nepamiršti apie būtinybę artimai bendradarbiauti su teisėsaugos institucijomis.

Svarbu, kad tas visapusiškas požiūris būtų paremtas praktinėmis ir įgyvendinamomis priemonėmis. Ūkio subjektai parodė, kad jie nori remti šias konkrečias muitinių iniciatyvas.

Manoma, jog reikia imtis veikslių 3 pagrindinėse srityse: stiprinti apsaugą Bendrijos lygiu, gerinti muitinių ir ūkio subjektų partnerystę bei stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą⁸. Šios sritys aptariamos tolesniame skyriuje, kuriame taip pat pateikiamos rekomendacijos. Šios rekomendacijos, jei dėl jų bus pasiektas susitarimas politiniu lygiu, sudarytų **veikslių planą**, o Komisija galėtų stebėti šio plano įgyvendinimą bei vertinti jo poveikį.

3.1. Apsaugos didinimas Bendrijos lygiu

Reikia stiprinti apsaugą nuo prekių, kurios kelia pavojų ES vartotojų sveikatai ir saugumui (padirbti vaistai, automobilių dalys, maisto produktai ir kt.) arba kurios gali būti susijusios su organizuotu nusikalstamumu (cigaretės, alkoholis, DVD diskai ir kt.).

Todėl visų pirma reikia gerinti įvežamų prekių muitinių patikrinimą, pradedant nuo dabar taikomų teisinių ir operatyvinių priemonių tinkamumo analizės bei rekomenduojant reikalingus pakeitimus.

3.1.1. Teisės aktai

Bendrijoje muitinėms suteikti įgaliojimai, kurie yra gerokai platesni nei TRIPS susitarime numatyta minimali importo kontrolė, ir muitinės darbuotojai gali sustabdyti įtariamas padirbtas prekes jas importuojant, eksportuojant, gabenant tranzitu ar perkraunant. 2004 m. Bendrijos muitinės įvykdė apie 22 000 intervencijų, kurių metu buvo konfiskuotos padirbtos prekės (2003 m. šis skaičius siekė 10 000).

Bendrijos lygiu muitinės, siekdamos kovoti su INT pažeidimais pagal įvairiais teisines priemones, dirba nuo 1986 m. Padėtis iš esmės pasikeitė priėmus naują Bendrijos muitinės teisės aktą (Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1383/2003), kuris įsigaliojo 2004 m. liepos 1 d.. Naujuoju teisės aktu buvo įvesta kontrolė tuose sektoriuose, kurie anksčiau nebuvo kontroliuojami (pvz., augalų veislių teisinė apsauga, kilmės nuoroda ir geografinės nuorodos), supaprastintos procedūros, sumažintos ūkio subjektų sąnaudų ir sudaryta galimybė valstybėms narėms sunaikinti padirbtas prekes atliekant minimalius administracinius formalumus.

Šiuo metu ES muitinės teisės aktai šioje srityje laikomi vienais geriausių pasaulyje (Kinija jau yra priėmusi naujus panašius teisės aktus), o tą patvirtina tas faktas, kad valstybių narių muitinių administracijos sulaiko gerokai daugiau padirbtų prekių, palyginti su kitomis šalimis. Kontroliuodamos visų prekių judėjimą, ypač perkrovimo metu, muitinės apsaugo ne

⁸ Kai kurie veiksmai gali būti finansuojami pagal „Muitinė 2007“ programą.

tik ES, bet ir kitus pasaulio regionus, o ypač mažiausiai išsivysčiusias šalis, kurios dažnai tampa sukčiautojų taikiniu (t. y., konfiskuojami į Afriką gabunami ir ES pasienyje sustabdyti padirbti vaistai, prezervatyvai ir automobilių dalys).

2006 m. įgyvendinus 2004 m. priimtą įgyvendinimo direktyvą, INT apsauga tarptautinėje rinkoje parduodamoms prekėms bus galutinai užtikrinta, Bendrijoje įsigaliojus panašiam apsaugos nuo padirbtų ir neišvežamų iš Bendrijos prekių režimui. Ši direktyva, kartu su siūlomomis baudžiamosios teisės priemonėmis, skirtomis stiprinti intelektinės nuosavybės teisių gynimą ir kovoti su pažeidimais, turėtų sukurti beveik išbaigtą „ginklų arsenalą“ šiam klausimui išspręsti Bendrijoje.

INT sektorius sparčiai vystosi, todėl **teisės aktų leidėjai ir ūkio subjektai turi bendradarbiauti, siekdami užtikrinti, kad teisės aktai ir toliau atitiktų dabartinius ir būsimus poreikius** ir kad atsiradus problemoms juos būtų galima greitai pritaikyti.

Šiomis aplinkybėmis ūkio subjektams išlieka aktualūs du konkretūs klausimai: Pirma, ekonominės veiklos vykdytojai nori, kad valstybės narės kuo greičiau įdiegtų supaprastintas sunaikinimo procedūras, kurios šiuo metu leidžiamos remiantis Bendrijos teise ir kurios sumažintų ne tik ūkio subjektų, bet ir atitinkamų valstybinių institucijų sąnaudas. Antrasis klausimas yra susijęs su tuo, kad šiuo metu keliaujantys asmenys gali įsivežti nedidelį kiekį jų asmeniniam naudojimui skirtų gaminių, kurie gali būti padirbti. Ūkio subjektai sutinka, kad muitinės negali išspręsti kiekvieno konkretaus atvejo, tačiau mano, kad teisės aktais siunčiamas neteisingas signalas ir toleruojamas padirbinėjimas. Kitas klausimas teisės aktų leidybos srityje yra susijęs su sąnaudų priskyrimu, ir ūkio subjektai mano, kad didesnė našta turėtų tekti ne teisių turėtojui, o pažeidėjui.

Veiksmų gairės:

Spřęstini du pagrindiniai klausimai: nedidelės vertės siuntos ir supaprastintos sunaikinimo procedūros.

Turėtų būti sudaryta ūkio subjektams ir muitinėms atstovaujanti darbo grupė, kuri analizuotų kaip praktiškai pagerinti šių klausimų sprendimą.

Komisija, atsižvelgdama į grupės diskusijų rezultatus, pateiks teisės aktų pakeitimų ir kitų praktinių pasiūlymų padėčiai pagerinti poreikio ataskaitą.

Planuojama grupės susitikimų data: 2005 m. pabaiga.

Planuojama ataskaitos data: 2006 m. birželio mėn.

3.1.2. Veiklos rezultatų gerinimas

Nuolatinio reikiamo operatyvinio pajėgumo užtikrinimo poreikis yra svarbesnis už teisės aktų atnaujinimą.

Muitinėms tenka dvejopas vaidmuo: palengvinti tarptautinius mainus taikant kontrolę, siekiant sustabdyti neteisėtą prekybą. Tam reikia ir toliau gerinti kontrolę, pasitelkiant naujas priemones ir metodus.

Pastaraisiais metais buvo vykdoma nemažai veiklos iniciatyvų, padėjusių pasiekti gerų rezultatų, nes padaugėjo muitinių konfiskuotų padirbtų prekių.

Bendradarbiavimui stiprinti skatinama organizuoti darbinius seminarus, kurių tikslas – paskatinti muitines ir ūkio subjektus dirbti kartu siekiant analizuoti pastaruosius pokyčius bei keistis informacija apie vykdomas priemones. Operatyvinių darbuotojų mainai bei valstybių narių vykdomos bendros operacijos – svarbūs žingsniai link tvirto bendradarbiavimo teisės normų vykdymo srityje.

Šiuos veiksmus reikia ir toliau plėtoti bei įtraukti į **naują operatyvinės kontrolės planą**, pagrįstą Bendrijos požiūriu į rizikos valdymą, ir pasitelkus valstybių narių patirtį diegti geriausią praktiką tiek Bendrijos teritorijoje, tiek už jos ribų.

Pagrindinis sunkumas – kaip pajudėti iš dabartinio taško, kai konfiskuojamų prekių skaičius auga, tačiau nuveikta nepakankamai, kad būtų atliekami tyrimai ir užkertamas kelias tokių prekių gamybos bei platinimo tinklams, ir veiksmai nukreipiami į „problemos šaknis“.

Veiksmų gairės:

1. Geresnis rizikos valdymo panaudojimas

Neseniai priėmus Bendrijos muitinės kodekso pakeitimą⁹, kuriuo labiau pabrėžiamas Bendrijos rizikos valdymas, padirbinėjimo sektorius puikiai tiks Bendrijos požiūriui išbandyti. Pirmiausia reikia parengti specialų **kovos su padirbinėjimu Rizikos valdymo vadovą**.

Vadovas turėtų būti naudojamas praktikoje. Tai būtų galima padaryti išplatinus vadovą rizikos valdymo centrams ir keičiantis su rizika susijusia patirtimi tarp uždaru vartotojų grupių, sudarytų iš kovos su padirbinėjimu specialistų. Tai sudarytų galimybę specialistams keistis rizikos informacija realiu laiku naudojantis Bendrijos rizikos valdymo sistema¹⁰.

Planuojama Rizikos valdymo vadovo baigimo data: 2006 m. sausio mėn.

Planuojama RIS uždaru vartotojų grupių sukūrimo data: 2006 m. sausio mėn.

2. Valstybių narių muitinių specialistų darbo grupės sukūrimas siekiant pagerinti kovos su padirbinėjimu kontrolę.

Tokia darbo grupė¹⁰ būtų sudaryta iš valstybių narių muitinių kovos su padirbinėjimu specialistų, kurie bendradarbiautų su kitų valstybių narių specialistais, ypač stebėdami padėtį ir teikdami trumpalaikę pagalbą keisdami pažangiąja (angl. know-how) ir praktine patirtimi. Prireikus, į šią veiklą galima būtų įtraukti verslo pasaulio atstovus.

Planuojama pirmųjų veiksmų data: 2005 m. spalio mėn.

3. Bendra operatyvinė kontrolė

Prireikus, Komisijai koordinuojant ir remiant, turėtų būti vykdomos tikslinės jungtinės muitinių operacijos arba regioninės operacijos, skirtos kovoti su padirbinėjimu. Tai būtų konkretūs veiksmai, numatyti konkrečiam laikotarpiui ir susiję su specifiniais padirbinėjimo aspektais (didelės rizikos sritys arba prekės).

⁹ Reglamentas (EB) Nr. 648/2005, OL L 117, 2005.5.4, p. 13.

¹⁰ Finansuojama pagal „Muitinė 2007“ programą.

Prireikus, dalyvauti tokiose jungtinėse muitinių operacijose būtų kviečiamos kai kurios trečiosios šalys, kurioms išgaliojo ES susitarimas (arba protokolas) dėl tarpusavio administracinės pagalbos muitinių veiklos srityje.

Planuojama data: 2006 m.

4. Darbiniai muitinių ir (arba) ūkio subjektų seminarai

Anksčiau šie seminarai buvo labai sėkmingi. Po kiekvieno tokio renginio buvo sulaikoma daugiau padirbtų prekių dėl geriau suplanuotos kontrolės. Šie renginiai taip pat sustiprino bendradarbiavimą tarp įvairių nacionalinių institucijų ir įvairių veikėjų. Prireikus, bus organizuojami mokymo kursai, atliekama lyginamoji analizė (*angl.* benchmarking) ir vykdomi mainai.

Planuojama data: vykdoma

5. Muitinės laboratorijų naudojimas

Kadangi apie daugumą nustatomų pavojingų produktų trūksta informacijos, svarstyti galimybė panaudoti muitinės bei kitų nacionalinių institucijų laboratorijas nesaugiems padirbtiems gaminiams tikrinti. Nedidelė tyrimo grupė¹¹, sudaryta iš valstybių narių specialistų, turėtų pateikti ataskaitą apie laboratorijų panaudojimo privalumus bei praktiškumą (įskaitant sąnaudas).

Planuojama data: 2006 m.

6. Muitinės informacinė sistema

Kovojant su piratavimu ir padirbinėjimu taip pat reikėtų skatinti kiek įmanoma labiau pasinaudoti Europos Sąjungos muitinės informacine sistema (MIS), kuri sudaro galimybę valstybių narių nacionalinėms muitinių tarnyboms keisti informacija apie kontrabandinę veiklą, ieškoti tokios informacijos ir ją platinti ir kuri taip pat reikalauja tam tikrų veiksmų (stebėti, pranešti, atsargiai sekti ar atlikti konkrečius patikrinimus).

Tai padidins kontrolės poveikį ir ypač padės sunaikinti prekių platinimo tinklus, nes bus užtikrinama, kad sustabdžius įtartinas siuntas vienoje valstybėje narėje, kitose valstybėse narėse bus galima imtis konkrečių veiksmų (stebėti, pranešti, atsargiai sekti ar atlikti konkrečius patikrinimus) kovojant su tokia prekyba. Tai galėtų būti ypač svarbu atsižvelgiant į augančią prekybą internetu.

Taikant 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą, šiuo atžvilgiu bus svarbu stiprinti abipusę pagalbą tiek tarp valstybių narių, tiek tarp valstybių narių ir Komisijos.

Planuojama data: 2006 m.

3.2. Muitinių ir ūkio subjektų partnerystės gerinimas

Svarbu priminti, kad taikant bendrąją muitinės kontrolę padirbtos prekės yra vertinamos skirtingai, palyginti su kitomis prekėmis. Muitinės tiesiogiai nekonfiskuoja prekių, tačiau

¹¹ Finansuojama pagal „Muitinė 2007“ programą.

paprastai prekes sulaiko, kad ūkio subjektai galėtų imtis reikalingų veiksmų su kompetentingomis institucijomis. Iš esmės ūkio subjektai, užpildę specialią prašymo formą, pirmiausia kreipiasi į muitinę, kad pastaroji imtųsi veiksmų. Ūkio subjektų dalyvavimas reikalingas todėl, kad tik teisių turėtojai turi techninių galimybių atskirti šiuo metu labai kokybiškai padirbinėjamas prekes nuo originalaus gaminio. Ūkio subjektai taip pat prisiima atsakomybę už tai, jei siuntos yra sustabdomos nepagrįstai.

Todėl, siekiant užtikrinti veiksmingą teisės normų įgyvendinimą muitinėse, būtinas visapusiškas ūkio subjektų dalyvavimas.

Kontrolės institucijos turi daugiau kreiptis į ūkio subjektus, o ūkio subjektai, siekdami apsaugoti savo teises, turi pateikti pakankamai informacijos. Svarbiausia, ką ūkio subjektai turi padaryti – pateikti muitinėms prašymus imtis veiksmų¹², be kurių muitinės beveik neturi galimybės arba nėra skatinamos suteikti teisių turėtojams veiksmingą pagalbą.

Tai pat būtina gerinti išankstinę keitimąsi informacija tarp ūkio subjektų ir muitinių. Tačiau svarbu užtikrinti, kad valstybės lėšos nebūtų išleidžiamos sudėtingoms ar brangioms informacijos keitimosi sistemoms (kurios nebūtinai yra naudingos pasienio muitinėms) kurti, jei ūkio subjektai tokią informaciją gali pateikti daug pigiau ir veiksmingiau, o tai ypač aktualu atsižvelgiant į tai, kad sistemose esančią informaciją reikia nuolat atnaujinti.

Šiomis aplinkybėmis galima būtų numatyti praktišką ir nebrangų, tačiau veiksmingą, sprendimą: **ES INT elektroninė informacinė sistema**, apjungianti visas dabar naudojamas priemones muitinėms keistis rizikos informacija bei per hipersaitus suteikianti muitinėms prieigą prie įvairių specialių intelektinės nuosavybės duomenų bazių (pvz., Bendrijos vidaus rinko darninimo biuro – BVRDB). Taip būtų taupomos lėšos ir gerinama kontrolė, nes pasienyje susidūrusios su įtartinomis prekėmis muitinės galėtų nustatyti teisių turėtojus ir su jais susisiekti.

Veiksmų gairės:

1. Ūkio subjektai turėtų užimti aktyvesnes pozicijas

Ūkio subjektai, ypač MVĮ, turi būti skatinami teikti muitinėms prašymus imtis veiksmų.

Kai kurie ūkio subjektai (pvz., *Mercedes, LVMH, Panasonic, Gillette, Nike, Lacoste* ir *BIC*) yra parengę muitinėms trumpus praktinius vadovus. Tokį požiūrį reiktų skatinti vykdant reguliarius muitinių ir ūkio subjektų mainus probleminėms sritims nagrinėti.

Planuojama data: vykdoma

2. Ūkio subjektų ir muitinių partnerystės plėtojimas

Pasirašyti susitarimo memorandumai su pagrindiniais prekybos atstovais, aviakompanijomis, laivybos bendrovėmis, greitojo pervežimo bendrovėmis ir kt. paskatintų bendradarbiavimą ir sustiprintą kontrolę, nes pagerėtų informacijos mainai ir būtų plačiau žinoma apie tai, kokį pavojų kelia prekyba padirbiniais.

Planuojama data: 2006 m.

¹² Ši procedūra numatyta Bendrijos teisės aktuose ir suteikia muitinėms įgaliojimus bei informaciją sustabdyti įtariamus padirbinius.

3. Ryšių tarp muitinių ir teisių turėtojų stiprinimas

Sulaikius padirbtų prekių siuntą, muitinėms tenka nelengva užduotis – nustatyti teisių turėtoją. Šią problemą dar labiau paaštrina sunkumai, su kuriais MVĮ susiduria teikdamos muitinėms prašymus imtis veiksmų 25 valstybėse narėse. ES INT informacinė sistema, apjungianti Bendrijos muitinės rizikos valdymo sistemų, skirtų muitinėms keistis rizikos informacija apie padirbinėjimą, teikiamas galimybes su galimybe muitinei internetu gauti bendrovių, pagrindinių prekių sąrašus bei kontaktinius duomenis, turėtų paskatinti muitines imtis veiksmų ir atverti daugiau galimybių ūkio subjektams pasinaudoti muitinių apsauga.

Tokios sistemos struktūrai kurti turėtų būti sudaryta muitinėms ir ūkio subjektams atstovaujanti darbo grupė.

Planuojama data: Susitikimai 2005 m. antroje pusėje. Pagrindinę sistemą numatyta įdiegti 2006 m. pabaigoje.

4. Ūkio subjektų greitojo informavimo sistema

Turėtų būti sukurta sistema, sudaranti galimybę ūkio subjektams pateikti informaciją apie neatidėliotinos svarbos atvejus. Tai yra konkreči MVĮ problema. Turint centrinę **elektroninio pašto dėžutę**, kurią prižiūrėtų kovos su padirbinėjimu specialistas, šiuos prašymus būtų galima patikrinti, o pagrįstus prašymus būtų galima persiųsti valstybių narių kovos su padirbinėjimu specialistams bei pagrindiniams uostams, oro uostams ir sausumos pasienio punktam naudojantis Bendrijos rizikos valdymo sistema. Sistema veiktų realiu laiku.

Planuojama data: 2006 m.

5. Specialūs veiksmai, skirti jautriems ūkio sektoriams

Turėtų būti imtasi specialių iniciatyvų sektoriuose, keliančiuose didelį pavojų visuomenės sveikatai (vaistų, žaislų ir kt.), taip pat tuose sektoriuose, kurie smarkiai nukenčia dėl mokesčių praradimų.

Planuojama data: vykdoma

6. Informavimo ir viešumo kampanijos

Labai svarbu didinti tiek ūkio subjektų informuotumą apie muitinių vykdomus veiksmus, tiek visuomenės informuotumą apie pavojų sveikatai, darbo vietoms ir visai visuomenei. Tai galima padaryti organizuojant kampanijas svarbiausiuose pasienio punktuose (ypač tarptautiniuose oro uostuose), organizuojant reklamines išvykas (*angl.* road-shows), rengiant parodas muitinių muziejuose arba platinant informaciją vartotojams, ir kt.

Planuojama data: vykdoma

3.3. Tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimas

Būtina ne tik griežtinti importuojamų į ES padirbinių kontrolę, kuri bus tik siuntų sustabdymo arba kovos su atskirais nusikalstamais sektoriais priemonė, bet ir imtis veiksmų siekiant pašalinti problemos priežastis, bent jau sustabdant padirbtų prekių eksportą ir, jei įmanoma, nutraukiant jų gamybą. Todėl reikalingas tarptautinis bendradarbiavimas.

Nors TRIPS susitarime numatyti minimalūs INT apsaugos standartai numato muitinės vykdomą importo kontrolę, ES muitinių patirtis rodo, kad to nepakanka.

Pirma, vienas geriausių būdų **sustabdyti prekes prieš išvežant jas iš šalių gamintojų** (taip pat užkirsti kelią padirbtų prekių prekeiviams pasinaudoti saugiais regionais, pvz., ES, Japonija arba JAV, siekiant užmaskuoti tikrąją prekių kilmę) – įdiegti visuotinę eksporto ir perkrovimo kontrolę.

Antra, reikia užtikrinti, kad būtų pasinaudojama visomis muitinių bendradarbiavimo susitarimų (arba platesnio pobūdžio tarptautinių susitarimų protokolų), kurie leidžia glaudžiai bendradarbiauti su partnerių administracijomis ir sudaro tinkamą teisinį pagrindą dvišaliams veiksams, teikiamomis galimybėmis, ir kad tokie susitarimai būtų išplėsti, kad apimtų regionus, kuriuose gaminama daug padirbtų prekių. Šiuo atžvilgiu yra ypač svarbus 2005 m. balandį pasirašytas muitinių bendradarbiavimo susitarimas su Kinija (kurio dėka ES muitinės konfiskuoja daugumą visų padirbinių).

Veiksmų gairės:

1. PPO TRIPS susitarimo tobulinimas

Kurį laiką augantis muitinių perkrovimų metu konfiskuojamų prekių skaičius parodė, jog reikia svarstyti, kaip patobulinti TRIPS susitarimo 51 straipsnį¹³. Tai reikštų, kad dabar galiojanti šalių prievolė taikyti muitinių vykdomą kovos su padirbiniais kontrolę importui būtų papildyta nuostata, kuri apimtų eksporto, tranzito bei perkrovimo kontrolę¹⁴. Taip pat tinkamu laiku būtų galima svarstyti 51 straipsnio taikymo srities išplėtimą tam tikrų kitų intelektinės nuosavybės teisių pažeidimams.

Planuojama data: priklauso nuo PPO derybų.

2. Bendradarbiavimas su Pasaulio muitinių organizacija (PMO), Europolu ir Interpolu

Didelė dalis Bendrijos lygiu įgytos rizikos valdymo patirties bei statistinių duomenų apie konfiskuotas prekes panaudojimas galėtų dominti viso pasaulio šalis. Pasitelkus glaudų bei aktyvų bendradarbiavimą su labiausiai susijusiomis tarptautinėmis teisėsaugos institucijomis, pvz., PMO, Europolu ir Interpolu, būtų galima išsiaiškinti tarptautines tendencijas bei padėti pristatyti ES praktinį požiūrį platesnei auditorijai. Suinteresuotosioms šalims būtų ypač naudinga, jei jos galėtų pasinaudoti šio sektoriaus ES sukaupta rizikos valdymo patirtimi.

Planuojama data: 2005 m. ir (arba) 2006 m.

3. Dvišaliai susitarimai

¹³ TRIPS susitarimo 51 straipsnis: „Muitinės įstaigų vykdomas laikinas išleidimo į laisvą apyvartą sustabdymas“ Nepažeisdamos toliau išdėstytų nuostatų, narės priima procedūras, siekdamas sudaryti galimybę teisių turėtojui, kuris turi pagrįstą priežasčių įtarti, jog gali būti vykdomas padirbtų prekių ženklų arba autorių teisių saugomų piratinių prekių importas, pateikti kompetentingoms administracinėms arba teismų institucijoms rašytinį prašymą dėl muitinės įstaigų vykdomo tokių prekių išleidimo į laisvą apyvartą laikino sustabdymo. Narės gali sudaryti galimybę teikti tokį prašymą dėl prekių, susijusių su kitais intelektinės nuosavybės teisių pažeidimais, jei laikomasi šiame skyriuje numatytų reikalavimų. Narės taip pat gali numatyti atitinkamas procedūras, susijusias su muitinės įstaigų vykdomu eksportui iš jų teritorijų skirtų padirbtų prekių išleidimo į laisvą apyvartą laikinu sustabdymu.

¹⁴ 2005 m. birželio mėn. Komisija šį klausimą pristatė TRIPS Tarybai, pristatydama Komunikatą dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo. Šio komunikato skyriuje, kuriame apibūdinami laukiami rezultatai, rašoma, kad „tarp klausimų, kuriems TRIPS taryba turėtų skirti ypatingą dėmesį turėtų būti ...muitinės priemonės ir galimybė jas panaudoti eksportui ir tranzitui“ (Komisijos komunikatas IP/C/W/448, 26 dalis).

Siekiant kovoti su padirbinėjimu pagrindinėse probleminėse srityse, reikia dalytis su ES prekybos partneriais ES sukurtomis praktinėmis priemonėmis (rizikos valdymo vadovas, statistiniai duomenys, tendencijų analizė ir kt.). Muitinių bendradarbiavimo susitarimai bei partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimai, kuriuose numatyta savitarpio pagalba, sudaro teisinį pagrindą bendradarbiauti ir keistis informacija.

Tokio bendradarbiavimo pavyzdžiai, be kita ko, yra mokymas, pareigūnų mainai, dalijimasis patirtimi ir informacija apie naujausias tendencijas.

Turėtų būti numatyta pasirašyti muitinių bendradarbiavimo susitarimus su tokiais šalimis arba organizacijomis kaip Indija, Japonija, ASEAN¹⁵, Mercosur bei Pakistanas arba su jomis reikėtų vesti derybas dėl minėtų susitarimų pasirašymo.

Be to, Komisija sieks, kad ateityje dvišalių susitarimų INT skyriuje būtų įtrauktas šalių įsipareigojimas taikyti muitinės kontrolę ne tik importui, bet ir eksportuojamoms, tranzitu gabenamoms arba perkraunamoms prekėms, pažeidžiančioms tam tikras intelektinės nuosavybės teises.

Planuojama data: vykdoma

4. Konkretūs veiksmai Kinijos atžvilgiu

Didžiąją dalį ES konfiskuojamų padirbinių sudaro Kinijos eksportas, ir šis skaičius greičiausiai sparčiai augs ateityje, atsižvelgiant į Kinijos vystymosi tempą. Kinija tai pat yra įdomi ir dėl kitų muitinėms svarbių predaščių (žinomas į Europą gabenamų ekstazio pirmtakų, nesaugių maisto produktų, fejerverkų ir kt. gaminių šaltinis). Kinija yra priėmusi griežtą muitinių kovos su padirbinėjimu teisės aktą, ir reikės bendradarbiauti, siekiant skatinti teisėtą prekybą ir tuo pačiu metu stabdyti klestinčią prekybą padirbiniais. Naujausias ES ir Kinijos muitinių bendradarbiavimo susitarimas sudaro glaudaus bendradarbiavimo teisinį pagrindą.

Be pareigūnų mainų ir dalijimosi patirtimi, svarbus praktinis žingsnis tarptautiniam padirbinių srautui mažinti būtų speciali informacinė sistema, kuri sudarytų galimybę ES ir Kinijai keistis informacija siekiant padėti sustabdyti neteisėtą prekybą bei nutraukti gamybą. Jei šis metodas pasitvirtins, jį būtų galima pradėti taikyti ir kitiems pagrindiniams prekybos partneriams.

Planuojama data: 2006 m.

5. Tarptautiniai svarbiausių veiksmų partneriai

Paskutinio ES ir JAV aukščiausiojo lygio susitikimo deklaracijoje atsispindi aiškus JAV ir ES ketinimas bendradarbiauti, siekiant kovoti su padirbinėjimu ir piratavimu. Siekiant perkelti šį ketinimą į praktinių veiksmų plotmę, reikia skatinti muitines keistis patirtimi ir informacija pagal dabar galiojantį ES ir JAV muitinių bendradarbiavimo susitarimą. Taip pat pageidautina nustatyti sritis, kuriose būtų galima suvienyti ES ir kitų partnerių pastangas.

Planuojama data: 2005 m. ir (arba) 2006 m.

6. Muitinės pareigūnų dislokavimas pagrindiniuose kilmės regionuose

Atsižvelgiant į klastojimo mastą bei į poreikį sustabdyti gamybą vietoje, muitinių ir kovos su padirbinėjimu specialistų dislokavimas svarbiausiuose regionuose, pvz., Azijos regione, vis dažniau

¹⁵ Pietryčių Azijos valstybių asociacija.

tampa ekonomiška investicija. Tiesioginė sąsaja tarp muitinių leistų pasiekti geresnių rezultatų bendros patirties ir supratimo pagrindu. Šį klausimą turėtų nagrinėti Komisija ir valstybės narės.

Planuojama data: 2006 m. ir vėliau

4. IŠVADA

Staigus ES muitinių konfiskuojamų prekių kiekio augimas rodo, kad padirbinėjimas yra pavojingas ir besiplečiantis reiškinys. Kovoiant su juo reikalinga politinė parama ir konkretūs veiksmai, siekiant apsaugoti ES ir jos piliečius nuo nesąžiningos prekybos ir pavojingų prekių.

Didėjant tarptautinei prekybai, ypač iš Azijos regiono, kur ypač svarbus Kinijos gamybos augimas, ES susiduria su potencialia vis kokybiškiau padirbamų prekių lavina. Tokia prekyba leidžia uždirbti labai didelį pelną, o rizika nėra palyginti didelė, todėl ji tampa ypač patraukli nusikalstamosioms organizacijoms ir net teroristams. Jei artimiausiu metu ES nesiims atitinkamų griežtų priemonių, greitai bus per vėlu veiksmingai įveikti šią didžiulę grėsmę darbo vietoms, sveikatai ir visuomenės saugumui ES.

Spartus šio komunikato 3 skyriuje išvardytų rekomendacijų įgyvendinimas labai sustiprintų Bendrijos muitinių vykdomą kontrolę kovoiant su padirbinėjimu ir pagerintų bendras tarptautines pastangas siekiant įveikti šią grėsmę visame pasaulyje.

Atsižvelgiant į neatidėliotiną bei augančią problemą, komunikate pabrėžiamos pagrindinės skubaus dėmesio reikalaujančios sritys. Tačiau, prireikus, turėtų būti vykdomi ir kiti veiksmai (įskaitant informacijos apie muitinių priemones platinimą visiems besikreipiantiesiems Bendrijos prekės ženklo, galimybę pasinaudoti muitinių patirtimi vykdant netikėtus patikrinimus Bendrijos teritorijoje, sustiprintą bendradarbiavimą su Bendrijos vidaus rinkos darninimo biuru – BVRDB).

Siūlomas veiksmų planas yra realus: turintis politinę paramą, daugelį jame numatytų veiksmų galima įgyvendinti artimiausiu metu.

* * *

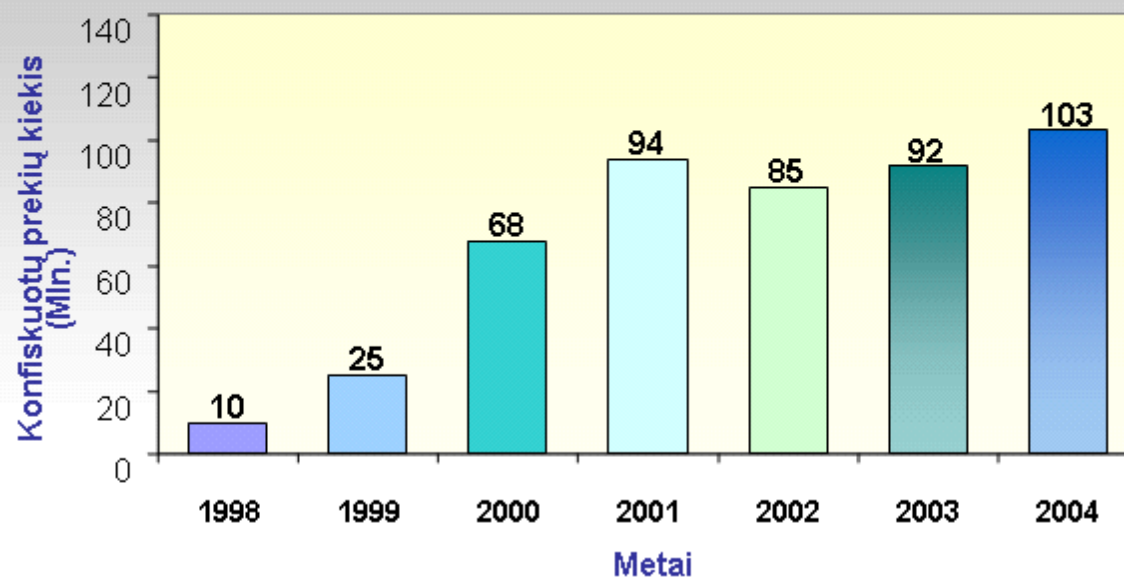
PRIEDAS

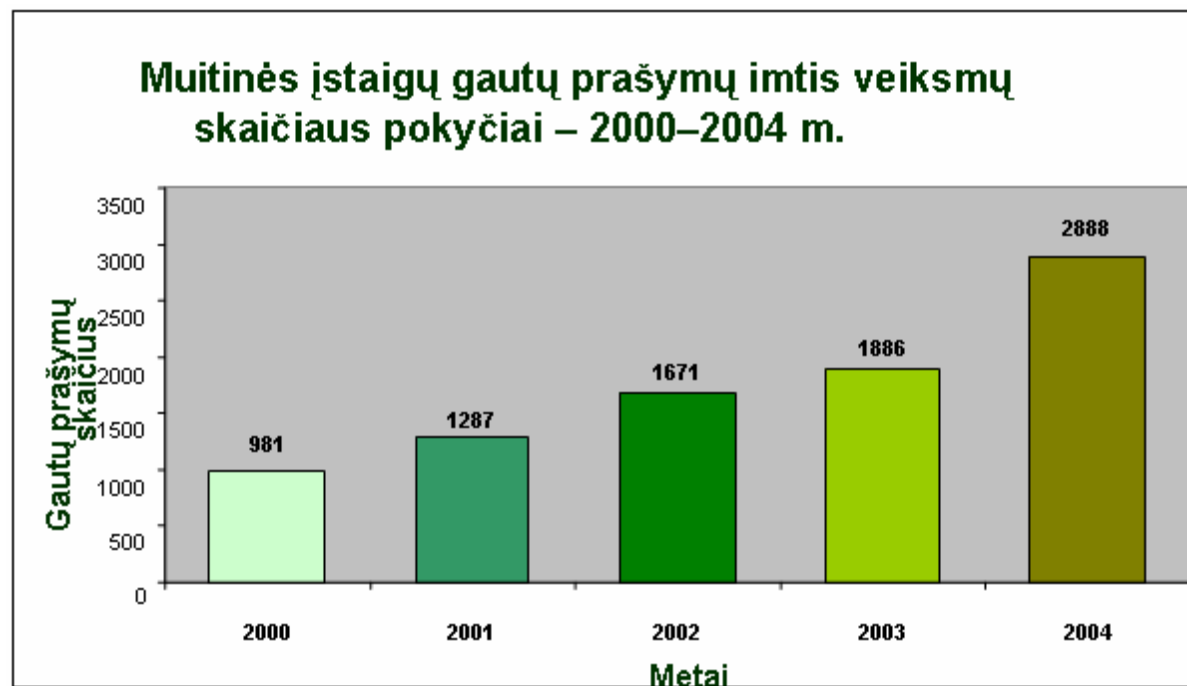
Muitinių konfiskuotos padirbtos prekės

- Suskirstymas pagal užregistruotų sulaikymų skaičių ir konfiskuotų gaminių kiekį pagal prekių rūšis – ES 2004 m.
- 1998 – 2004 m. konfiskuotų prekių kiekio pokyčiai
- Muitinės įstaigų gautų prašymų imtis veiksmų skaičiaus pokyčiai (2000 – 2004 m.)
- 2003 m. konfiskuotų prekių kiekis procentais (pagal kilmės šalį)
- 2003 m. muitinių sulaikymų skaičius procentais (pagal kilmės šalį)

ES – 2004 m.					
Suskirstymas pagal užregistruotų sulaikymų skaičių ir sulaikytų gaminių kiekį pagal prekių rūšis					
Prekės rūšis	Muitinių užregistruotų bylų skaičius	%	Konfiskuotų prekių kiekis	%	2003-2004 m. gaminių kiekio palyginimas
Maisto produktai, alkoholiniai ir kiti gėrimai	52	0,5	4,5 mln.	4	+ 196%
Kvepalai ir kosmetika	214	1	1 mln.	1	- 22%
Drabužiai ir priedai	13.958	62	8 mln.	8	+ 102%
a) Sportinė apranga	3.906	17	1 mln.	1	+ 140%
b) Kiti drabužiai (gatava apranga,...)	4.704	21	2 mln.	2	+ 26%
c) Drabužių priedai (rankinės, akiniai nuo saulės...)	5.348	24	5 mln.	5	+ 146%
Elektros įranga	848	4	4 mln.	4	+ 712%
Kompiuterių įranga (kompiuteriai, ekranai...)	125	1	1 mln.	1	+ 900%
Kompaktiniai diskai (garso, žaidimai, programinė įranga, DVD diskai ir kt.)	2.781	12,5	18 mln.	18	- 57%
Laikrodžiai ir juvelyriniai dirbiniai	2.230	10	0,5 mln.	1	- 20%
Žaislai ir žaidimai	516	2	18 mln.	17	+ 46%
Kitos prekės	1.347	6	10 mln.	6	+ 58%
Cigaretės	313	1	38 mln.	40	+ 14%
VISO ES	22.384	100	103 mln.	100	+ 12%

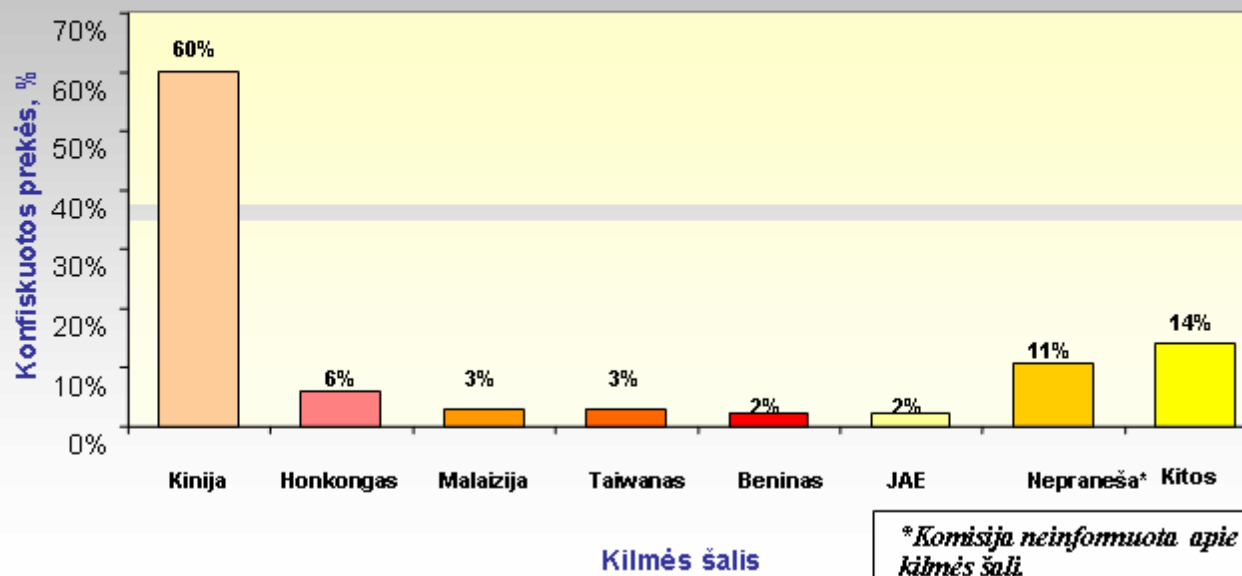
1998–2004 m. konfiskuotų prekių kiekio pokyčiai

PASTABA: Teikdamas prašymą imtis veiksmų teisių turėtojas prašo, kad muitinės kontroliuotų bet kurias prekes, kurios, prašymo pateikėjo nuomone, pažeidžia jo intelektinės nuosavybės teises

2003 m. konfiskuotų prekių skaičius procentais pagal kilmės šalį

**2003 m. muitinių bylų skaičius procentais
pagal kilmės šalį**

